

Posudek oponenta bakalářské práce

„Knihovna jako zrcadlo myslí“ - Koncepce Warburgovy knihovny

Autor: **Mgr. Tereza Johanidesová**

Vedoucí práce: **PhDr. Richard Šípek, Ph.D.**

Bakalářská práce Terezy Johanidesové pojednává o Warburgově knihovně v Londýně, jedné z nejvýznamnějších výzkumných knihoven a badatelských center v oblasti humanitních věd, která svým specifickým uspořádáním knižního fondu měla vést čtenáře ke kladení dalších otázek a odhalování nových souvislostí.

Autorka zvolila zajímavé téma na pomezí historických věd a knihovnictví. Její snahou bylo blíže představit původně soukromou knihovnu německého historika umění Abyho Warburga v kontextu jeho myšlenkového světa. Práce kompilačního charakteru je členěna do sedmi rozsáhlejších celků. Úvodní tři kapitoly jsou postupně věnovány osobnosti židovského intelektuála Abyho Warburga a jeho vztahu ke knihám, samotné knihovně i okolnostem jejího vzniku. Autorka práce si všímá předpokladů a historických mezníků v dějinách zmíněné knihovny, z níž se postupně vyvinulo v odborných kruzích mimořádně ceněné, veřejně přístupné výzkumné pracoviště. Kromě zevrubného popisu samotné knihovny jmenuje diplomantka rovněž Warburgovy spolupracovníky a některé významné návštěvníky knihovny. Ve stěžejní části práce podrobněji popisuje klasifikační schéma a uspořádání knih ve volně přístupném fondu. Výklad konceptu tzv. *Problembibliothek* vztahuje k myšlenkovému světu zakladatele knihovny a jeho vědeckým metodám založených na principu interdisciplinarit. V páté části diplomantka objasňuje některé postupy, jimiž se Warburg řídil při stavění knih ve volně přístupném fondu tak, aby zdůraznil mezioborové vztahy. Zařazením kapitoly pojednávající o různých způsobech stavění knih v minulosti, dává diplomantka možnost lépe posoudit význam a mimořádnost Warburgova knihovnického snažení.

Diplomantce se podařilo splnit vytyčený cíl po obsahové stránce. Rozsahem zpracování tématu i počtem použité, zejména zahraniční literatury, se její práce vymyká běžnému standardu bakalářských prací. Chvályhodný je rovněž minimální výskyt překlepů nebo gramatických chyb. I přes vysokou stylistickou úroveň předkládané práce vznáším několik vážných námitek k formální stránce. Z práce není zřejmé, jak autorka při zpracování tématu postupovala, na jaké práce (autory) navazuje a o jaké prameny opírá svůj výklad se zdůvodněním volby konkrétních pramenů a postupů při jejich interpretaci. Rovněž není jasné, zda autorka pracovala jen se sekundární literaturou, anebo i s archivními prameny. Dále se domnívám, že rozsáhlejší citáty v cizím jazyce není možné uvádět bez adekvátního českého překladu a bez uvedení zdroje (viz např. Chartier, s. 51). Také bych doporučovala vyhnout se při psaní odborných textů formulacím typu „tvrdí se“ (viz s. 9, s. 20). Vzhledem k množství publikované literatury vztahující se k tématu předkládané práce, považuji za závažnější prohřešek zejména absenci bibliografické rešerše, která by umožnila učinit si představu o stavu bádání a následně vytyčit adekvátní výzkumnou otázku, kterou bude schopna pojednat v rámci bakalářské práce. Výrok autorky v úvodní části práce: „*Na všechny tyto otázky zde není možné dát jednoznačnou odpověď, stejně jako veškerá zde naznačená problematika*“

nemůže být vzhledem k optimálnímu rozsahu bakalářské práce proniknuta do hloubky.“
vyznívá nepatřičně vzhledem k jasně definovaným podmínkám bakalářské práce, s nimiž je student dopředu obeznámen.

Naopak ocenění si zaslouží snaha autorky předkládané práce zasadit předmět svého studia do obecných souvislostí, čtivost textu, kultivovaný jazyk a minimum překlepů. Za přínosné považuji definování některých pojmů (např. „vědecká knihovna“) a jejich odlišné užití v čase a prostoru. Kladně hodnotím rovněž pokus najít podobně koncipovanou vědeckou knihovnu v českém prostředí. V této souvislosti se diplomantka pokusila charakterizovat některé významné institucionální knihovny, které by se zmíněnému knihovnickému modulu mohly v některých aspektech blížit. Zevrubným popisem principů zpřístupnění odborné literatury ve Warburgově knihovně, dává diplomantka zároveň podnět k zamyšlení nad koncipováním budoucích humanitně zaměřených odborných knihoven u nás. V neposlední řadě bych také ráda vyzdvihla značný rozsah zejména cizojazyčné literatury, s níž diplomantka pracovala.

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 23. 8. 2016

PhDr. Veronika Sladká

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné bodové hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>Věcně je práce zpracována na vysoké úrovni, avšak naprosto chybí jakékoli metodologické zdůvodnění, logika výkladu, volba pramenů a nakládání s nimi.</i>	20 bodů
přínos	<i>Autorka zvolila velké množství výzkumných otázek. Tvůrčí přístup není možné příliš posoudit, neboť není zřejmé, jak autorka postupovala při ověřování odpovědí na své otázky a proč se rozhodla pro takový postup.</i>	7 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>Autorka cituje v souladu s citační normou a v dostatečné míře využívá odbornou, převážně zahraniční literaturu.</i>	20 bodů
slohové zpracování	<i>Po stylistické stránce si práce zaslouží vysoké hodnocení. Je napsána velmi poutavě bez vážnějších chyb v užití odborné</i>	15 bodů

	<i>terminologie.</i>	
gramatika textu	<i>Překlepy a chyby jen velmi ojedinělé.</i>	5 bodů
CELKEM		max. 67 bodů

Otázky při obhajobě:

1. Jak jste postupovala při zpracovávání tématu?
2. Znáte nějaký příklad užití podobného klasifikačního schématu v některé ze zahraničních knihoven v současnosti?